

TYGODNIK

WILEŃSZCZYŻNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Ostatnie posiedzenie Rady Samorządu Rejonu Sołeczniczego mijającej kadencji **str. 4**
- Nowe uprawnienia merów i rad samorządów **str. 5**
- Stołeczny samorząd rozda mieszkańcom ponad 5 tys. sadzonek krzewów i drzew **str. 7**

Rota

- Msza w intencji Ojczyzny i w hołdzie Janowi Pawłowi II **str. 1**
- Żelazne gody w rejonie sołeczniczym **str. 1**

PRENUMERATA 2023

Do 19 kwietnia trwa prenumerata na maj 2023 roku.

Za 1,75 euro – miesięcznie za 21,05 euro – rocznie (indeks 0233); dla emerytów i osób niepełnosprawnych – 1,68 euro – miesięcznie za 20,20 euro – rocznie. (indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

Zmartwychwstał z grobu Pan.

Wcale mi się nie chce pisać wzniosłych tekstów z pięknymi cytatami czy wielopiętrowych życzeń z okazji Świąt Wielkanocnych. Szkoda czasu i sił na to, co będzie nieprzeczytane albo zostanie tylko skomentowane „ależ jaki młodzieńki i mądry ksiądz, jak pięknie pogadał”. I pustka. Poszło w zapomnienie, bez żadnego rozdzwieku w sercu czytelnika. Pragnę podzielić się tym, co szczególnie mi, młodemu kapłanowi, leży na sercu, gdy się zbliżają najważniejsze święta w ciągu roku.

Pierwszym słowem, które ważne jest dla mnie – UCZESTNICTWO. Od tego zaczęła się moja głębsza przyjaźń z Jezusem, gdy jeszcze byłem dzieckiem. W moim domu rodzinnym nie mieliśmy zwyczaju uczestnictwa w niedzielnej Eucharystii (to pewnie się zmieniło, gdy syn wstąpił do seminarium duchownego), ale Wielkanoc i Boże Narodzenie były dniami szczególnymi. Rodzina gromadziła się na wsi na wspólnym świętowaniu przy stole wigilijnym czy wielkanocnym, ale też wybieraliśmy się do kościoła na przeżywanie tych uroczystości. To był kościół parafialny w Mejszagole. Pamiętam dokładnie tę wzniosłą atmosferę w kościele jeszcze przed rozpoczęciem liturgii, panujący półmrok, wiernych z każdą chwilą robiło się co raz więcej i więcej,

czasami się wydawało, że świątynia pięknie w szwach i z ciekawością zaglądałem z dołu na chór, gdzie również trwały poszukiwanie nut czy ustawianie się do szyku. Z poranku wielkanocnego do dziś w sercu mi rozbrzmiewa głos ks. Józefa Aszkiełowicza – na początku niewyraźny i nieco przyciszony, jakby z niedowierzaniem, jakby promyk budzącego się słońca, który przedziera się przez nocy mrok, a za każdym razem ten dialog między kapłanem a ludem przy Grobie Pańskim wzrastał w siłę: „Zmartwychwstał z grobu Pan. Alleluja” – „Który za nas zawisł na drzewie krzyża. Alleluja”, „Niebo i ziemia się cieszą, alleluja” – „Ze zmartwychwstania Twojego, Chryste, alleluja”. Aż wreszcie ksiądz z trudem przedzierał się przez parafian będących na klęczkach, brał monstrancję z Hostią, podnosił i intonował uroczyste i z mocą: „Wesoły nam dzień dziś nastał”. Dzwonki ministrantów, dzwony kościelne, kadzidło, śpiew, posypywane kwiatki i uroczysta procesja, pochod za żywym i zmartwychwstałym Panem. Po całych uroczystościach i zasiadywaniu przy stole z rodziną, gdy dzień dobiegał końca, leżałem sobie w łóżku i łapczywie przypominałem każdą chwilę przeżytą w kościele.

Teraz, gdy patrzę wstecz, bez wątpienia to uczestnictwo (pomimo

(Dokończenie na str. 3)

Polak Zdzisław Tuliszewski – Prokuratorem Generalnym Roku

Już po raz dziewiąty środowisko prokuratorskie, kultywując tradycję doceniania i podziękowania współpracownikom za ich rzetelną pracę, zorganizowało konkurs „Prokurator Roku”. Z okazji Dnia Prokuratury uhonorowano laureatów trzech nominacji – „Prokurator Roku Prokuratury Generalnej”, „Prokurator Roku Prokuratury Okręgowej” oraz „Prokurator Roku Prokuratury Obwodowej”. Wśród nagrodzonych znalazł się Polak – Zdzisław Tuliszewski, absolwent polskiego Liceum im. Adama Mickiewicza w Wilnie (dawnej – Szkoły Średniej nr 11).

(Dokończenie na str. 2)

FOT. PROKURATURA.LT

W Wisagini wybory mera zostaną powtórzone

Naczelny Sąd Administracyjny Litwy zobowiązał Główną Komisję Wyborczą do powtórzenia w Wisagini II tury wyborów mera. Sąd uwzględnił tym samym skargę byłej kandydatki na mera Wisagini Dalii Štraupaitė, która wniosła o anulowanie wyników II tury wyborów mera.

Štraupaitė została wyeliminowana z batalii wyborczej tuż po I turze wyborów po tym, gdy do Głównej Komisji Wyborczej wpłynęło doprecyzowane orzeczenie sądu okręgowego w Poniewieżu w sprawie o nadużycia służbowe. Sąd orzekł, że Štraupaitė nie może ubiegać się

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

o stanowisko mera. GKW 9 marca br. uniemożliwiła kandydatce dalszy udział w wyborach po I turze, tj. po tym, gdy Štraupaitė już trafiła do II tury wyborów.

13 marca sąd apelacyjny uchylił w części orzeczenie sądu w Poniewieżu, ale utrzymał w

(Dokończenie na str. 2)

Chciał być merem Wilna. Teraz odchodzi z polityki

41-letni Mykolas Majauskas zrezygnował z mandatu posła na Sejm Litwy.

„Rezygnuję z mandatu posła na Sejm i wracam do sektora prywatnego” – poinformował młody polityk za pośrednictwem Facebooka.

Do parlamentu Majauskas trafił z listy konserwatystów. W listopadzie 2022 r. został wykluczony z partii za nieprzestrzeganie dyscypliny w głosowaniu nad budżetem.

W niedawnych wyborach mera Wilna Majauskas, jako kan-

dydat niezależny, został na pozycji trzeciej (10,77 proc.) i do II tury wyborów nie trafił.

W 2000 r. Majauskas podjął studia ekonomiczne na Uniwersytecie Wileńskim, studiował także prawo i zarządzanie na Uniwersytecie im. Michała Römera. Wkrótce wyjechał do Australii, gdzie na University of Sydney ukończył studia z zakresu ekonomii i finansów. Pracował w firmie doradczej Cushman & Wakefield w Australii i Wielkiej Brytanii, a od 2006 r. - w bankowości inwestycyj-

nej w grupie Barclays w Londynie. W 2008 r. powrócił na Litwę, przez 4 lata pełnił funkcję doradcy premiera Andriusa Kubiliusa ds. finansowych i gospodarczych. Później zajął się prowadzeniem własnej działalności gospodarczej w branży konsultingowej, w 2013 r. utworzył litewskie przedstawicielstwo Światowego Forum Ekonomicznego.

Miejsce Majauskasa w Sejmie ma zająć szeroko krytykowany za nieudolność minister rolnictwa Kęstutis Navickas.

Na trasie Wilno-Kowno-Wilno jeździ wielkanocny pociąg

Dla spragnionych wiosennych i niepowtarzalnych wrażeń firma przewozowa LTG Link ma dobrą wiadomość. Już od 31 marca trasę Wilno-Kowno-Wilno można pokonać specjalnym, wielkanocnym pociągiem, który będzie kursował także podczas ferii wiel-

kanocnych, aż do 16 kwietnia.

Pociąg wielkanocny został udekorowany przez profesjonalnego florystę Mantasa Petruškevičiusa. Opłaty za przejazd będą takie same jak zwykle, będą obowiązywać również wszystkie zniżki.

Dekoracje pociągu wielkanoc-

nego inspirowane były tradycyjnymi litewskimi motywami świątecznymi.

Świąteczne pociągi stają się już tradycją, wyczekiwaną przez pasażerów. W ubiegłym roku bożonarodzeniowy pociąg przyciągnął aż 43 tysiące pasażerów, z czego prawie 9 tysięcy - pierwszy raz podróżowało pociągiem.

Pasażerowie kupujący bilety online lub przez aplikację mobilną będą mogli zobaczyć, które konkretnie pociągi są udekorowane - będą one oznaczone specjalną ikoną pociągu wielkanocnego.

Wielkanocny pociąg kursuje zwykle między Wilnem a Kownem sześć razy dziennie, tj. trzy rejsy w jedną stronę i trzy w drugą. 3-7 kwietnia, 11-12 i 14 kwietnia - pasażerowie będą mogli wybierać spośród aż ośmiu rejsów dziennie.

Fot. LTG Link

W Szawłach misję kończy Polski Kontyngent Wojskowy Orlik

W kwietniu w bazie lotniczej w Szawłach swoją misję oficjalnie zakończy ósma zmiana Polskiego Kontyngentu Wojskowego Orlik. Przestrzeni powietrznej państw bałtyckich broniły cztery polskie myśliwce F-16.

30 marca w bazie lotniczej w Szawłach odbyła się ceremonia zmiany jednostek wojskowych biorących udział w misji NATO Baltic Air Policing. Polska przekazała odpowiedzial-

ność kontyngentowi z Portugalii.

Portugalscy piloci będą patrolowali niebo nad Litwą, Łotwą i Estonią na czterech myśliwcach F-16.

Portugalia będzie po raz szósty państwem wiodącym podczas misji Baltic Air Policing. Misję wzmocnią Rumuni, którzy do Szawel przyślą cztery myśliwce F-16.

Polscy piloci patrolowali niebo nad krajami bałtyckimi na czterech wielozadaniowych F-16 od

grudnia do kwietnia. Dla Polaków była to już jedenasta misja nadzorowania przestrzeni powietrznej nad Litwą, Łotwą i Estonią. Polski kontyngent liczył ok. 150 żołnierzy i pracowników wojska.

Misję patrolową nad krajami bałtyckimi od 2004 roku pełnią rotacyjnie samoloty państw członkowskich NATO, gdyż państwa bałtyckie nie posiadają lotnictwa bojowego.

Aby stworzyć dobre warunki do przyjmowania sił powietrznych sojuszników z NATO, Litwa inwestuje w poprawę infrastruktury bazy lotniczej w Szawłach. Ponadto Litwa wraz z Łotwą i Estonią poprawiła warunki do ćwiczeń i szkolenia lotniczego w regionie bałtyckim, między państwami bałtyckimi ustanowiono regionalne wojskowe przestrzenie powietrzne łączące się w jeden blok przestrzeni powietrznej.

Fot. Iwona Klimaszewska

Polak Zdzisław Tuliszewski – Prokuratorem Generalnym Roku

(Dokończenie ze str. 1)

Zdzisław Tuliszewski, prokurator Departamentu Śledczego ds. Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji, został Prokuratorem Roku Prokuratury Generalnej.

Zwycięzcę konkursu wybrała nie tylko komisja konkursowa, ale całe środowisko prokuratorskie, które głosowało na kandydatów do tytułu „Prokuratora Roku” na internetowym portalu prokuratury.

Zdzisław Tuliszewski organizuje i prowadzi złożone, szeroko zakrojone dochodzenia przygotowawcze w sprawie podejrzeń i oskarżeń o poważne i bardzo poważne przestępstwa w organizacjach przestępczych. Jego profesjonalizm i wieloletnie doświad-

czenie pomogły w wykrywaniu i zapobieganiu nielegalnemu posiadaniu bardzo dużych ilości środków odurzających i substancji psychotropowych, identyfikowaniu osób nielegalnie posiadających broń palną i amunicję oraz wyjaśnianiu przypadków nielegalnego wzbogacenia się.

Zdzisław Tuliszewski ściśle współpracuje z zagranicznymi funkcjonariuszami organów ścigania oraz międzynarodowymi organami ścigania przy organizowaniu i prowadzeniu postępowań przygotowawczych.

Polak jest laureatem konkursu na Prokuratora Roku już po raz trzeci: w 2018 i 2014 roku zajął I miejsce, a w 2014 roku II miejsce.

Na podst. ELTA

W Wisagini wybory mera zostaną powtórzone

(Dokończenie ze str. 1)

mocy zakaz zajmowania stanowisk mianowanych – ostatecznie Štraupaitė został przywrócony status kandydatki w wyborach.

Štraupaitė zaskarżyła w Naczelnym Sądzie Administracyjnym decyzję GWK, która, jej zdaniem, złamała prawo konstytucyjne do udziału w wyborach. W

wyniku decyzji GWK Štraupaitė w okresie 9-13 marca nie mogła agitować w wyborach, co, w jej opinii, miało wpływ na wyniki wyborów.

Wybory mera Wisagini wygrał dotychczasowy władca miasta Erlandas Galaguzas z ramienia Związku Chłopów i Zielonych.

Wspólne ćwiczenia polskich i litewskich strażaków

W dniach 27-30 marca w Polsce odbyły się wspólne ćwiczenia polskich i litewskich strażaków na wypadek zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych.

Jak informuje Departament Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa, stronę litewską reprezentowały funkcjonariusze Straży Pożarnej z Wilna, Kowna, Łozdziej i Mariampola.

Strażacy z Polski i Litwy wzięli udział w ćwiczeniach na obwodnicy Suwałk. W ich trakcie sprawdzano procedurę przekraczania granicy, wykonywanie zadań przez funkcjonariuszy łącznikowych oraz organizację punktu przyjęcia sił i środków.

Podczas drugiego etapu ćwiczeń strażacy udali się do Bazy Szkolenia Poligonowego i Innowacji Ratownictwa SGSP w Nowym Dworze Mazowieckim, gdzie w dniach 28-29 marca brali udział w seminariach dotyczących organizowania dekontaminacji po rozprzestrzenianiu substancji chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych.

Fot. pagd.lrv.lt

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:

LT-09318 Wilno
tel./fax 275-311-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Skierowanie do lekarza będzie ważne o wiele dłużej

Od 1 kwietnia skierowanie do specjalisty, wystawione przez lekarza rodzinnego, będzie ważne do 180 dni zamiast dotychczasowych 60. Szacuje się, że zmiany te zmniejszą liczbę zbędnych wizyt pacjentów w placówkach medycznych, a także obciążenie lekarzy rodzinnych – informuje Ministerstwo Ochrony Zdrowia.

Minister ochrony zdrowia Arūnas Dulskys podkreśla, że zarówno pacjenci, jak i leka-

rze doświadczyli niedogodności związanych z terminem ważności skierowań – w przychodniach tworzył się spory potok pacjentów głównie z powodu przedłużenia ważności skierowania.

„Termin ważności skierowania zostaje wydłużony z 60 do 180 dni. Zmniejsza to obciążenie biurokratyczne lekarzy, ponieważ nie będą już musieli przedłużać ważności skierowania. Korzyści dla pacjentów są również oczywiste – nie trzeba będzie ponownie

zwracać się do lekarza rodzinnego, będzie mniej wizyt w placówkach medycznych tylko z powodu „papierka”. Przyczyni się to do zmniejszenia kolejek w placówkach medycznych i unormowania obciążenia lekarzy rodzinnych” – powiedział minister zdrowia.

Dłuższy termin ważności dotyczy skierowań do lekarza specjalisty, z wyjątkiem skierowań na zabiegi medycyny fizykalnej i rehabilitacyjne, które nadal będą ważne 60 dni.

Na podst. sam.lrv.lt

W wyborach samorządowych głosowało ponad 4 tysiące cudzoziemców

Z prawa wyborczego w wyborach samorządowych skorzystała jedna piąta mieszkających na Litwie cudzoziemców, głównie obywateli Rosji i Białorusi.

W minionych wyborach żaden cudzoziemiec nie został wybrany na mera czy radnego.

Według danych Głównej Komisji Wyborczej w tegorocznych wyborach samorządowych mogło wziąć udział ponad 21 tysięcy obywateli innych krajów, czyli około 5 tysięcy więcej niż cztery lata temu. Prawie 4,3 tysiąca cudzoziemców zadeklarowało swoją wolę przy urnach wyborczych.

Połowa z nich to obywatele Rosji i Białorusi.

Obywatele rosyjscy posiadający zezwolenie na pobyt stały na Litwie stanowili prawie jedną trzecią głosujących, było ich 1685.

Głosowało także 582 obywateli Białorusi, 298 obywateli Ukrainy, 190 obywateli Polski, 179 obywateli Łotwy i 164 obywateli Niemiec. Narodowość 352 głosujących jest nieznana. Jak wyjaśniła Główna Komisja Wyborcza, są to tzw. bezpaństwowcy.

Najwięcej – 1598 – cudzoziemców zadeklarowało swoją wolę w wyborach w Wilnie, z cze-

go 781 to Rosjanie i Białorusini.

W Wisagini głosowało 631 obcokrajowców, w tym 516 Rosjan i Białorusinów.

W Kłajpedzie swój głos w wyborach samorządowych oddało 328 obcokrajowców, w Kownie 209, a w rejonie sołecznickim 167.

Obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej mają prawo oddać swój głos w wyborach samorządowych jeśli posiadają zezwolenie na pobyt czasowy na Litwie. Obywatele innych krajów muszą posiadać zezwolenie na pobyt stały.

Na podst. BNS

Na Litwie będzie możliwość sprzedaży żywności, która jest nadal dobra po upływie daty ważności

Litwa ma pójść za przykładem niektórych krajów Unii Europejskiej (UE) i pozwolić na sprzedaż produktów, których data przydatności do spożycia już minęła, ale nie straciły jeszcze ani smaku, ani wyglądu. Teraz jest to zabronione, dlatego marnuje się dużo jedzenia.

Taki pomysł krytykuje jednak „Maisto bankas”, który odbiera takie produkty od sprzedawców i rozdaje je potrzebującym. Szef placówki mówi, że nowy porządek wymusiłby niemarnowanie żywności, której już teraz wyrzuca się najmniej – makaronów, mąki, kaszy manny. Obecnie prawie 70 procent wyrzucanej żywności to owoce i warzywa.

Zniesienie zakazu sprzedaży przeterminowanej żywności za-

proponowało Ministerstwo Gospodarki i Innowacji. Przygotowane przez nią poprawki do dwóch ustaw zostały przekazane do rozpatrzenia publicznego.

Zmiany w Kodeksie Cywilnym miałyby zastosowanie do żywności oznaczonej jako „naj-

lepiej spożyć przed...”, której termin przydatności do spożycia upłynął lub która została ponownie oznakowana, przepakowana lub przetworzona w inny sposób w celu przedłużenia jej przydatności do spożycia.

Na podst. BNS

Wilno nie rozważa jeszcze zakończenia sezonu grzewczego

Pogoda nie rozpieszcza mieszkańców Litwy. Jednego dnia cieszą się oni z przyjemnego ciepła i słońca, a następny już jest całkowicie pochmurny i dżdżysty. Z powodu wahań temperatur Samorząd m. Wilna nie planuje jeszcze zakończenia sezonu grzewczego.

Samorząd informuje, że sezon grzewczy zostanie prawdopodobnie zakończony w II połowie kwietnia

i przypomina, że mieszkańcy sami mogą zdecydować w sprawie zakończenia ogrzewania domostw.

„Zgodę na wyłączenie ogrzewania powinna wyrazić większa połowa właścicieli lokali mieszkalnych. O decyzji tej należy poinformować dostawcę usług ciepłych (w większości przypadków usługi te świadczą dla wilnian Vilniaus šilumos tinklai), który ogrzewanie wyłącza w ciągu 2 dni

robotycznych” – informuje rzecznik samorządu stołecznego Gabrielius Grubinskas. Jednocześnie przypomina, że ogrzewanie nie może być wyłączone, jeśli w lokalach mieszkalnych jest poniżej 18. stopni ciepła (tyle wynoszą normy higieny).

W ub. roku sezon grzewczy zakończono 25 kwietnia, a w 2021 roku – 5 maja.

Na podst. vilnius.lt

Szanowni Państwo,

– z wielką radością czekamy na jedno z najpiękniejszych wiosennych świąt – Wielkanoc, które napelnią nasze serca mocą Chrystusa, głęboką wiarą i nadzieją.

Z okazji Święta Wielkanocy życzę Państwu, aby święto to się stało źródłem wzmacniania ducha, by przyniosło radość, harmonię oraz wiele łask Bożych. Niech pokój Boży, dar Zmartwychwstałego Chrystusa, napelnią serca spokojem, otuchą oraz niegasnącą nadzieją.

Życzę, żeby to święto każdego z nas skłoniło do refleksji nad codziennością, przypomniało o tym, co jest najważniejsze w życiu i dodało sił do pokonywania wszelkich trudności.

Błogosławieństwa Bożego dla Was i Waszych rodzin.

Wesołego Alleluja!

Maria Reksć,

mer samorządu rejonu wileńskiego

Zmartwychwstał z grobu Pan. Alleluja!

(Dokończenie ze str. 1)

że sporadyczne) w uroczystościach kościelnych budziło w moim sercu powołanie do kapłaństwa, do odpowiedzi Jezusowi na szczególne zaproszenie bycia rybakiem ludzkich serc dla Boga. Dlatego proszę z całego serca wszystkich – wróćmy po pandemii do naszych świątyń, nie zadowalajmy się oglądaniem Mszy św. w telewizji czy słuchaniu w radiu – to jest dobre, ale tylko dla osób starszych i schorowanych, którzy nie mają możliwości dotarcia na Eucharystię. Gdy wspólnie się gromadzimy na słuchaniu Słowa i łamaniu Chleba nasza wiara i przyjaźń z Bogiem się umacnia. Nie zostawiamy dzieci w domu przy zabawkach czy ekranach telewizorów i innych urządzeniach, żeby tylko nie przeszkadzały ani nam, ani innym uczestnikom liturgii. A niech przeszkadzają! Na odwrót, one pomagają nam uświadomić w czasie Mszy św., że to co przeżywamy tu, ma nas po wyjściu z kościoła nie czynić sztywnymi, wystraszonimi, ale aktywnymi i twórczymi w przeżywaniu naszej relacji z Bogiem. Któż to wie, w ilu dzieciach (a też w nas samych) takie uczestnictwo nie tylko na uroczystościach, ale i na coniedzielnej Mszy św., zasieje w sercu dobre ziarno cnoty, a może nawet powołania, jak to się stało w moim przypadku.

Drugim i niech będzie ostatnim słowem, które leży mi na sercu w związku z Wielkanocą – to NADZIEJA. W rozmowach z wieloma ludźmi odczuwam, że obecnie panuje wielki strach, a nawet często, nienawiść z powodu wojny na Ukrainie czy przytłaczająca bezradność wobec wzrastających cen, niespokojnego jutra, bezpieczeństwa naszego państwa i nas samych. Bez wątpienia, co pokazują nam wydarzenia z Wielkiego Piątku – życie nasze jest w jakimś sensie bojowaniem. Na zewnątrz toczy się walka, ale nie mniejsza

bitwa toczy się każdego dnia przy nas. Chyba nigdy nie będzie takiego czasu, kiedy osiągniemy tu na ziemi „święty spokój”, nie będziemy musieli walczyć o prawdę, o wartości, o naszą wierność Bogu i innemu człowiekowi. Na tej drodze, tak jak Jezus, będziemy zdradzani przez najbliższych, oczerniani przez otoczenie, policzkowani przez obcych, wyśmiewani za nasze przekonania, popychani i opluwani przez tych, którzy nas znają. Ludzie będą nas tu okłaskiwać, a chwilę później tymi sami rękoma będą nas krzyżowali, gdy będziemy wypowiadać słowa prawdy, gdy będziemy chcieli przeciwstawić się złu, oszustwu, nienawiści i upokorzeniom, z którymi przyjdzie się nam czy naszym bliźnim zmierzyć. Ale wydarzenia Wielkiej Nocy przypominają nam, że nie da się zła, przemocy zwyciężyć odpowiadając tymże samym, to nic nie buduje, tylko przynosi większe zniszczenie. Za św. Pawłem mamy powtórzyć i czynić: *Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj!* (Rz 12,21) Nie własnym dobrem, tylko Jezusowym. Nie chce mi się przebaczyć, ale przebaczę, bo, Jezu Ty tego uczysz. Chcę na obmowę i popchnięcie odpowiedzieć tym samym, ależ nie, wstrzymam swój język i ręce od złego, bo, Jezu Ty tak czynisz. Ktoś wyciąga mi rękę chcąc przeprosić, już może setny raz, wyjdę mu na spotkanie i przebaczę, bo, Jezu Ty tego prosisz. Takie spojrzenie na świat i takie relacje z bliskimi, oświecone siłą, płynącą z przykładu i nauczania Zmartwychwstałego Jezusa, pomnaża pokój między nami i pomaga na wszystko spojrzeć z nadzieją – „Przecież nie jest tak źle, damy radę, bo Jezus był, jest i będzie z nami”.

Życzę sensownego i radosnego przeżywania świąt Zmartwychwstania Pańskiego!

ks. Waldemar Szyrwiński

NOWINY znad Sołeczy

Na radosne przeżywanie Świąt Zmartwychwstania Pańskiego składam najserdeczniejsze życzenia, aby Zmartwychwstały Chrystus zawsze był naszą siłą, nadzieją, miłością i życiem. Niech Jego moc napelnia nas prawdziwym pokojem, niech daje siłę do pokonywania trudności, obdarzając wszelkimi niezbędnymi łaskami i błogosławieństwem.

Zyczę, aby świąteczne chwile upłynęły w atmosferze domowego ciepła, wzajemnej życzliwości, bez pośpiechu i zmartwień.

*Błogosławionych Świąt i radosnego świętowania!
Wesołego Alleluja!*

*Zdzisław Palewicz,
mer rejonu sołeczniczego*

Ładniejsze biblioteki – aktywniejsi czytelnicy

Biblioteka to punkt na mapie ważny zarówno dla lokalnej społeczności, jak i dla całego rejonu. Instytucja biblioteki w dzisiejszych czasach to przede wszystkim centrum informacyjne i miejsce zdobywania wiedzy, nie ustępuje jednak roli miejsca spotkań, dyskusji, rozrywki.

Biorąc pod uwagę szybko rozwijający się sposób przekazu informacji pracownicy biblioteki poszukują coraz to nowych perspektyw, narzędzi, podejść. Wiele bibliotek zmienia się, aby dostosować się do potrzeb XXI wieku. Biblioteki rejonu sołeczniczego starają się iść w ногу z progresem i nowościami. Wiadomo, że zawsze przyjemniej odwiedzić miejsce, gdzie jest ciepło, schludnie i przytulnie. Czy świat nie byłby trochę lepszy, gdyby było ładniej? No przynajmniej w bibliotekach. Staraniami samorządu rejonu sołeczniczego oraz Biblioteki Publicznej w Sołecznikach w ostatnich latach dokonano remontu w każdej z 24 filii. Placówki zostały zaopatrzone także w nowe meble, sprzęt komputerowy itp.

- Kiedyś oczekiwania wobec biblioteki były takie, że ma to być miejsce, w którym gromadzi się i wypożycza książki. Teraz to zdecydowanie za mało. Biblioteki starają się więc zmieniać, żeby powstrzymać odpływ dużej części użytkowników. Zawsze chciałam, żeby biblioteka była miejscem, do którego można przyjść nie tylko po książki. Żeby działały w niej ciekawe rzeczy, a samo miejsce przyciągało swoim wyglądem – mówi dyrektorka Biblioteki Publicznej w Sołecznikach Olga Mażejko.

W ostatnich latach największej metamorfozy doczekały biblioteki dla dzieci i dorosłych w Ejszyszkach, które zmieniły swoją lokalizację, a zarazem i wygląd. Są to absolutnie nowoczesne pomieszczenia, gdzie czytelnicy przychodzą, siadają przy wielkich stołach, czytają, słuchają muzyki, odpoczywają w fotelach i na kolorowych workach do siedzenia. Zrobiło się miło, przytulnie i spokojnie, za sprawą wydzielonych stref do pracy i wypoczynku.

W jasnych przestronnych pomieszczeniach funkcjonuje również biblioteka w Trybańcach. Tutaj zostały wymienione okna, urządzono elektryczne ogrzewanie i sanitariaty, odnowiono ściany i sufity. W ramach remontu uporządkowano wejście – wymieniono schody i poręcze, zamontowano oświetlenie. Nie obyło się bez zakupu nowych mebli.

Do nowego lokum przeniesiono również bibliotekę w Poszkach. Oprócz nowych ścian, placówka otrzymała także nowe meble.

W 2022 roku zostały odnowione również pomieszczenia biblioteki w Jaszunach. W ramach kosmetycznego remontu wymalowano ściany, sufit, ułożono panele podłogowe, uporządkowano instalację elektryczną, wymieniono drzwi. Jednocześnie dokonano zakupu mebli.

W ub. roku pomalowano fasadę biblioteki w Czuzekompiach, odnowiono wejście do biblioteki w Białej Wace, wymieniono drzwi i okna w Jurgielanach.

Schludne pomieszczenia placówek oraz kreatywność pracowników sprawia, że biblioteki aktywnie prowadzą swoją działalność. Poza wydawaniem książek, pracownicy organizują różnorodne imprezy i szkolenia, spotkania z pisarzami, pomagają interesantom korzystać z usług internetu. Funkcjonuje tu nawet dziecięcy teatrzyk.

- Zapraszamy w swoje progi nie tylko po to, by wypożyczyć książki, ale także by aktywnie i twórczo spędzić czas – zachęca interesantów dyrektorka Olga Mażejko.

Stronę przygotował **Andrzej Kołosowski**

Ostatnie posiedzenie Rady Samorządu Rejonu Sołeczniczego mijającej kadencji

Radni obecnej kadencji (2019-2023) Samorządu Rejonu Sołeczniczego spotkali się w czwartek na ostatnim posiedzeniu. Politycy podjęli 36 decyzji dotyczących budżetu, zarządzania mieniem, przyznawania stypendiów, infrastruktury komunalnej, kwestii ochrony środowiska, ponadto zatwierdzono sprawozdania mera oraz firm i instytucji samorządowych.

Na początku posiedzenia radni przyjęli decyzję w sprawie zmiany regulaminu działalności Rady Samorządu Rejonu Sołeczniczego. Akt prawny został zmieniony zgodnie z nowelizacją ustawy o samorządzie terytorialnym Republiki Litewskiej. Przepisy zatwierdzonego rozporządzenia wejdą w życie, gdy nowo wybrana Rada zbierze się na swoim pierwszym posiedzeniu.

Z końcem kadencji obecnej Rady wygasną również uprawnienia dyrektora Administracji Samorządu Rejonu Sołeczniczego Józefa Rybaka i jego zastępcy Grzegorza Jurgi. Podjęto decyzję o odwołaniu ich z zajmowanych stanowisk, gdy nowo wybrana Rada zbierze się na swoim pierwszym posiedzeniu. Mer rejonu sołeczniczego Zdzisław Palewicz podziękował im za konstruktywną i odpowiedzialną pracę.

Zgodnie z ustawą o samorządzie terytorialnym RL mer rejonu sołeczniczego Zdzisław Palewicz złożył zgodnie z ustaloną procedurą sprawozdanie z działalności za 2022 rok. Mer podkreślił, że pomimo nieprzewidzianych trudności samorząd odpowiedzialnie kontynuował swoją pracę w 2023 roku i udało utrzymać stabilność finansową. Sprawozdanie zostało przyjęte jednogłośnie.

Radni zatwierdzili również sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej Rady Samorządu Rejonu Sołeczniczego w 2022 roku oraz program działalności tejże komisji w 2023 roku. Zatwierdzono również sprawozdanie z działalności samorządowej Służby Kontroli i Audytu za 2022 rok.

W celu poprawy efektywności świadczenia usług socjalnych w rejonie sołeczniczym realizowany będzie projekt „Rozwój usług promujących opiekę w środowisku rodzinnym”, którego celem jest zwiększenie dostępności i jakości

usług świadczonych przez Centrum Opieki, podnoszenie kompetencji pracowników.

Przyciąganie młodych specjalistów jest jednym z priorytetów sołeczniczego samorządu. Jesienią ub. roku zatwierdzono opis trybu przyznawania stypendiów dla studentów, zgodnie z którym w lutym ogłoszono nabór wniosków. Komisja przyznająca stypendia rozpatrzyła złożone przez studentów dokumenty i przedłożyła listę do zatwierdzenia Radzie samorządu. Zgodnie z jej decyzją, stypendia otrzyma sześć osób: dwie osoby studiujące medycynę oraz młodzież studiująca pedagogikę specjalną, matematykę i fizykę, filologię polską oraz programy pracy socjalnej.

Radni zatwierdzili także sprawozdania z działalności za 2022 rok placówek samorządowych – Centrum Rekreacji i Biznesu w Ejszyszkach, Centrum Kultury Samorządu Rejonu Sołeczniczego, Centrum Rekreacji i Sportu im. Władysława Kozakiewicza w Małych Sołecznikach, Centrum Turystyki i Młodzieży, Biblioteki Publicznej Rejonu Sołeczniczego, Służby Przeciwpowodziowej Samorządu Rejonu Sołeczniczego.

Decyzją Rady został zatwierdzony program priorytetowych robót melioracyjnych w 2023 roku, finansowanych z budżetu państwa. Po jego realizacji zostaną wyremontowane państwowe obiekty melioracyjne, prowadzona będzie konserwacja państwowych obiektów melioracyjnych, co zapewni rolnikom wyższe plony i ich konkurencyjność.

Zatwierdzono również opis

procedury organizacji i świadczenia profilaktycznych usług socjalnych w rejonie sołeczniczym, regulujący składanie wniosków o prewencyjne usługi socjalne, ich organizację i świadczenie.

Radni zatwierdzili też listę priorytetowych dróg (ulic) rejonu sołeczniczego na lata 2023-2025. Akt prawny przewiduje remonty dróg lub ulic i przygotowanie projektów robót technicznych, w zależności od dostępnych środków finansowych.

Zatwierdzono również opis procedury opracowania i realizacji specjalnego programu wsparcia ochrony środowiska Samorządu Rejonu Sołeczniczego, określający źródła finansowania tego programu, wymagania dotyczące planowania dochodów i wydatków, wniosków, ich składania i oceny, planu działań programowych (szacunków), sporządzania raportów oraz warunków i trybu zatwierdzania, a także wymagań dotyczących realizacji działań programowych i trybu kontroli realizacji tych działań.

Na zakończenie posiedzenia mer rejonu sołeczniczego Zdzisław Palewicz podziękował radnym za odpowiedzialną pracę przez ostatnie cztery lata, propozycje i konstruktywne dyskusje na rzecz osiągnięcia wspólnego celu, jakim jest dobrobyt i rozwój rejonu. Wieloletnim radnym wręczono podziękowania i pamiątkowe upominki. Radni obecnej kadencji (2019-2023) zebrali się ogółem na 43 posiedzeniach i przyjęli 1089 uchwał.

Pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady kadencji 2023-2027 odbędzie się 12 kwietnia.

Wielkanocny kiermasz w Jaszunach

W ubiegłą sobotę, 1 kwietnia br., Centrum Kultury Samorządu Rejonu Sołeczniczego zaprosiło na kiermasz wielkanocny oraz warsztaty malowania jajek i wicia palm.

W kiermaszu wzięli udział twórcy sztuki ludowej i rękodzieła z różnych regionów Litwy. Znalazły się tu tradycyjne palmy, pisanki, wyroby lniane, z wikliny i cerami-

ki, rzeźby, wyroby rękodzielnicze i szmaciane zabawki, oryginalna biżuteria. Nie zabrakło domowych wypieków, wędlin, serów i miodu.

W świątynie też można było odwiedzić wystawę rzeźb, pajaków, pisanek i palm autorstwa litewskich i polskich artystów.

W oficynie przy Pałacu Balińskich odbyły się warsztaty malowania jajek i wicia palm. Uczest-

nicy warsztatów poznali technikę malowania woskiem oraz mieli okazję samodzielnie uwić tradycyjną palmę wileńską.

Warsztaty malowania woskiem prowadziła specjalistka etnografii Centrum Kultury Samorządu Rejonu Sołeczniczego Ilona Tuniewicz. Warsztaty wicia palm prowadziła palmiarka Agata Kołodziejczyk.

Radni rejonu wileńskiego przyjęli 38 uchwał

Na posiedzeniu z dn. 31 marca radni Samorządu Rejonu Wileńskiego podjęli 38 uchwał.

Większy budżet

Rada wyraziła zgodę na podwyższenie wpływów do tegorocznego budżetu samorządu o 1 mln 303,6 tys. euro, które są dystrybuowane zgodnie z programami.

Program wzrostu konkurencyjności gospodarczej zwiększono o 203,9 tys. euro. Po zwiększeniu programu podnoszenia jakości i dostępności edukacji o 944,6 tys. euro, środki zostaną przeznaczone na sfinansowanie

potrzeb edukacyjnych placówek oświatowych, kształcenie dzieci ukraińskich oraz dowóz do i ze szkoły, a także przebudowę budynku Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczyńcu oraz budowę auli i budynku szkoły muzycznej.

Na program zarządzania przeznaczono 0,6 tys. euro, na program tworzenia bezpiecznego i czystego środowiska życia – 31,3 tys. euro. Zwiększając o 123,2 tys. euro program przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, 86,1 tys. euro zostanie skierowanych na przystosowa-

nie mieszkań dla osób niepełnosprawnych, pozostałe środki zostaną przeznaczone na organizację kompleksowych usług rodzinie i inne świadczenia.

Nowa grupa przedszkolna w Czekoniszczach

Rada zatwierdziła przeprowadzenie do 31 sierpnia br. reorganizację wewnętrzną struktury należącego do Gimnazjum w Zujunach oddziału nauczania początkowego w Czekoniszczach poprzez utworzenie grupy wychowania przedszkolnego z litewskim językiem nauczania.

Nowe uprawnienia merów i rad samorządów

Nowych radnych i merów, wybranych w marcowych wyborach samorządowych, czekają zmiany. W sobotę (1 kwietnia) weszły w życie nowelizacje ustawy o samorządzie terytorialnym, zgodnie z którymi wprowadzany jest nowy model uprawnień mera i rady.

Do tej pory mer był nie tylko członkiem i kierownikiem instytucji przedstawicielskiej samorządu – rady samorządowej, ale też odrębną od rady jednoosobową instytucją samorządu – kierownikiem samorządu jako ustanowionej przez prawo jednostki administracyjnej terytorium państwa.

Teraz, zgodnie z ustawą, która wchodzi w życie, organem przedstawicielskim będzie rada samorządu, która jest najwyższym organem władzy samorządu. Mer będzie kierownikiem władzy wykonawczej, posiadający prawa i obowiązki władzy wykonawczej i administracji publicznej. Mer nie będzie już radnym.

Poczynając od wyborów samorządowych, które odbyły się w marcu tego roku, będzie ograniczona liczba kadencji merów. W tym roku wybrani merowie mogą być ponownie wybrani nie więcej niż dwa razy z rzędu. Tym samym osoba, która pełniła funkcję mera przez trzy kadencje z rzędu, nie będzie mogła zostać wybrana na mera na czwartą kadencję z rzędu.

Zgodnie z nowelizacjami, mer samorządu będzie sporządzał projekt porządku posiedzeń rady i projekty uchwał rady, zwoływał posiedzenia rady oraz im przewodniczył, także będzie podpisywał uchwały rady oraz protokoły z posiedzeń, którym przewodniczył. Mer ma za zadanie przygoto-

wać projekt budżetu samorządu i po jego zatwierdzeniu przez Radę będzie odpowiadał przed radnymi za jego wykonanie.

Co roku do 15 czerwca mer musi złożyć radzie samorządowej pisemne sprawozdanie z wykonania ustaw, uchwał rządowych, decyzji Rady, budżetu samorządu i wykorzystania innych środków pieniężnych.

Zgodnie z nowym trybem mer, a nie dyrektor administracji, będzie organizował proces planowania strategicznego samorządu, przedkładał radzie do zatwierdzenia plan ogólny samorządu lub plany ogólne części samorządu, zatwierdzał detaliczne plany i specjalne dokumenty dotyczące planowania terytorialnego na poziomie lokalnym.

Inaczej niż dotychczas, mer nie będzie miał już prawa głosu w sprawach rozstrzyganych na posiedzeniach rady samorządu. Mer będzie miał jednak prawo nie podpisywać decyzji podjętych przez radę samorządu i zwrócić je do ponownego rozpatrzenia z uzasadnieniem. W takim przypadku rada samorządu będzie mogła albo zaaprobować ponowne rozpatrzenie decyzji, albo zatwierdzić pierwotną wersję decyzji.

W przypadku czasowej niezdolności mera do wykonywania swoich obowiązków (np. z powodu urlopu, czasowej niezdolności do pracy) zastępuje go wicemer,

natomiast w przypadku wygaśnięcia uprawnień mera lub niezaprzyięcia nowego mera, to jego obowiązki czasowo będzie pełnił radny, powołany decyzją rady samorządu.

Wicemer, dyrektor administracji

Zgodnie z nowym porządkiem, zamiast stanowiska zastępcy mera będzie stanowisko wicemera. Wicemerowie będą wybierani nie spośród radnych, jak to było do tej pory. Wicemer to obecnie urzędnik państwowy zaufania politycznego (osobistego), podobnie jak dyrektor administracji samorządu.

Zmianie ulegną uprawnienia dyrektora administracji, będzie on kierownikiem instytucji. Jednocześnie zlikwidowane zostanie stanowisko zastępcy dyrektora administracji.

Mer będzie miał prawo powołać dyrektora administracji na podstawie swojej decyzji, a przy wyborze wicemera konieczne będzie uzyskanie głosów większości Rady. Jeżeli jednak rada samorządu dwukrotnie nie zaakceptuje zaproponowanej przez mera kandydatury wicemera, mer będzie miał prawo trzecim podejściem powołać go na stanowisko wicemera.

Nowe przepisy pozwolą radnym samorządu wyrazić wotum nieufności wobec wicemerów lub dyrektora administracji.

Sprawozdania z działalności placówek służby zdrowia

Na posiedzeniu zatwierdzono sprawozdanie z realizacji działań specjalnego programu wsparcia zdrowia publicznego Samorządu Rejonu Wileńskiego w 2022 roku.

W 2022 roku wdrożono 5 programów, takich jak: profilaktyka raka piersi, promocja aktywnego i zdrowego rodzinnego wypoczynku, profilaktyka uzależnień, radzenie sobie ze stresem itp. W ubiegłym roku na realizację programów samorząd przeznaczył 57,2 tys. euro.

Według ordynator Centralnej Przychodni Rejonu Wileńskiego dr Vidy Žvirblienė, wdrożone działania przyczyniły się do wzmocnienia zdrowia fizycznego i emocjonalnego mieszkańców rejonu wileńskiego, zachęcono pacjentów do zainteresowania się i skorzystania z bezpłatnych działań profilaktycznych. Poinformowano ich o tym krótkimi wiadomościami SMS.

Radni zatwierdzili także sprawozdania finansowe oraz sprawozdania monitoringu zdrowia publicznego oraz sprawozdań z działalności Centralnej Przychodni Rejonu Wileńskiego za 2022 rok.

„Chociaż w zeszłym roku nie brakowało różnych wyzwań, to rok finansowy 2022 był pomyślny. Z powodzeniem prowadziliśmy

opiekę i profilaktykę zdrowotną zarejestrowanych mieszkańców. W ubiegłym roku poprawiliśmy dostępność dla osób niepełnosprawnych w ambulatorium w Mariampolu – dla wygody pacjentów urządzono podnośnik i ścieżkę dla pieszych. Wspólnie z samorządem zachęcamy lekarzy do podjęcia pracy u nas poprzez finansowanie ich studiów. A teraz czekamy na realizację bardzo ważnego projektu – budowę szpitala opieki paliatywnej w Rzeszy, który pozwoli naszym pacjentom otrzymać jeszcze więcej wysokiej jakości usług zdrowotnych” – powiedziała Žvirblienė, podsumowując ubiegły rok.

Rada zatwierdziła również sprawozdania finansowe i działalności przychodni w Niemeczyńcu oraz placówek usług społecznych za 2022 rok. Zaaprobowali też utworzenie działek na potrzeby publiczne oraz nazwy ulic: we wsi Dėdoniškės - ulica Protėvių, ulice Įlankos i Sidabrių – we wsi Sidabriai, ulica Vievio będzie we wsi Wierkszany, ul. Tiltlo – w miasteczku Szumsk.

Więcej informacji o decyzjach podjętych na posiedzeniu Rady, ich realizacji oraz innych bieżących sprawach można znaleźć na stronie internetowej www.vrsa.lt.

Na podst. vrsa.lt
(S-3377)

Rada samorządu, praca komisji i komitetów

Ustawą zatwierdzona jest większość, mniejszość, opozycja i lider opozycji w radzie samorządu.

Doprecyzowano również skład frakcji i grupy rady, dodatkowo uprawomocniono grupę mieszaną. Ustanowiono między innymi dodatkowe prawa dla mniejszości w radzie samorządu, opozycji i lidera opozycji.

W radzie samorządu, liczącej 41 lub więcej członków, frakcja musi składać się z co najmniej 5 radnych, w radzie samorządu liczącej 27-31 członków, frakcja musi składać się z co najmniej 4 radnych, w pozostałych – co najmniej 3 radnych.

Ustawa określa minimalny czas zabierania głosu, zadawania pytań i odpowiadania na pytania na posiedzeniu rady samorządu, stworzono dodatkową możliwość dla mniejszości w radzie samorządu posiadania tzw. godziny mniejszości w radzie samorządu, podczas której będą mieli okazję zadać pytania merowi, wicemerom, dyrektorowi administra-

cji, przewodniczącym komisji i komitetów i uzyskać na nie odpowiedź.

Ponadto mniejszość w radzie samorządu będzie miała prawo wciągać swoje kwestie do porządku obrad posiedzenia rady samorządu. Kolejną zmianą jest to, że posiedzenia komisji i komitetów rady samorządu będą musiały być transmitowane na żywo (z wyjątkiem zamkniętych posiedzeń).

Zmieni się skład kolegium

Kolegium rady samorządu przekształcone będzie w kolegium samorządu, doprecyzowany jest skład oraz dodatkowa lista spraw, którymi się zajmuje.

Przyjęte poprawki rozszerzają listę osób, które wchodzi do kolegium samorządu. W jego skład wejdą mer, wicemerowie, dyrektor administracji, przewodniczący komitetów rady, przewodniczący Komisji Etyki i Komisji Antykorupcyjnej oraz lider opozycji. Ustalono również, że kolegium może zostać utworzone decyzją rady samorządu.

Na podst. Irs.lt

Litewskich posłów interesują doświadczenia Polski w ochronie ofiar przestępstw pedofilskich

Litewscy parlamentarzyści nie wykluczają wykorzystania niektórych polskich rozwiązań, aby skuteczniej chronić ofiary przestępstw pedofilskich.

W ubiegłym tygodniu grupa litewskich posłów – Rita Tamašunienė, Rimantė Šalaševičiūtė, Aušrinė Norkienė – spotkała się w Warszawie z wiceministrem sprawiedliwości RP Michałem Wosiem. Towarzyszył im ambasador Litwy w Polsce Eduardas Borisovas. Podczas spotkania omówiono doświadczenia Polski w tworzeniu i prowadzeniu rejestru przestępców seksualnych, w skutecznej ochronie dzieci i rodzin.

Parlamentarzyści z Litwy interesowali się przede wszystkim funkcjonującym w Polsce od kilku lat Rejestrem Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym i efektami walki z pedofilią.

„Dzięki przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości Ustawie o przeciwdziałaniu za-

grożeniem przestępczością na tle seksualnym, rodzice, placówki wychowawcze, szkoły czy m.in. organizatorzy wypoczynku sprawdzają, pod czyją opieką zostawiają dziecko. Mają też obowiązek weryfikować, czy zatrudniane przez nich osoby nie były karane za przestępstwa pedofilskie” – poinformował wiceminister Michał Woś.

W rejestrze, ogólnodostępnym w internecie, każdy znajdzie nazwiska sprawców, którzy dopuścili się przestępstw

seksualnych ze szczególnym okrucieństwem lub działali w recydywie. Do drugiej części rejestru, zawierającej pozostałe przestępstwa na tle seksualnym popełnione na szkodę dzieci, dostęp jest ograniczony. Mają do niego wgląd tylko niektóre przedstawiciele organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, a także instytucje zajmujące się opieką nad dziećmi, w tym dyrektorzy szkół czy organizatorzy wypoczynku i obozów spor-

towych. Muszą one sprawdzać dane osób, np. wychowawców, których zatrudniają. Kto nie dopełni takiego obowiązku lub przyjmie osobę, o której wie, że figuruje w tym rejestrze, narazi się na karę aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Dodatkowo Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało zmianę przepisów Kodeksu karnego, ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz Kodeksu postępowania karnego, dzięki czemu wprowadzono prawny obowiązek informowania organów ścigania o każdym wiarygodnym podejrzeniu popełnienia przestępstwa pedofilskiego. Osobom, które uzyskują taką wiedzę, a nie powiadomią organów ścigania - grozi nawet do trzech lat pozbawienia wolności.

Wprowadzono także surowsze kary za przestępstwa pedofilskie i m.in. przywrócono ich 10-letni okres przedawnienia. Za kilka miesięcy wejdzie też w ży-

cie kolejna nowelizacja Kodeksu karnego, wprowadzająca bezwzględne dożywocie za gwałt na dziecku, którego skutkiem jest śmierć ofiary.

Delegacja litewskiego Sejmu interesowała się także zapewnieniem ochrony danych osobowych i zatarciem kary w przypadku funkcjonowania tzw. rejestru pedofilów.

Tego samego dnia litewscy parlamentarzyści spotkali się w Ambasadzie Litwy w Warszawie z sędzią Bartoszem Jakubowskim, który był jednym z autorów Ustawy RP o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym. Sędzia przedstawił polskie doświadczenia w przygotowaniu i praktycznym stosowaniu tego aktu prawnego.

Litewscy parlamentarzyści nie wykluczają wykorzystania niektórych polskich rozwiązań, aby skuteczniej chronić ofiary przestępstw pedofilskich.

Na podst. MS

Prawie 840 mln euro na plan ministerstwa zdrowia

W ciągu najbliższych siedmiu lat Ministerstwo Ochrony Zdrowia planuje przeznaczyć ok. 418 mln euro na reorganizację placówek medycznych, zaś łączna kwota inwestycji, wspierających reformę systemu ochrony zdrowia, wynosi 837 mln euro. Są to w większości środki z Unii Europejskiej, a także z budżetu Litwy – powiedział minister ochrony zdrowia Arūnas Dulkys na wtorkowej konferencji prasowej.

Plany modernizacji na 10 lat do przodu

Reorganizacja ma być dokonana z uwzględnieniem zmian demograficznych. Przewiduje się, że ludność Litwy zmniejszy się do 2,58 mln w ciągu najbliższych siedmiu lat. Obecnie w kraju mieszka 2,81 mln osób.

Przy wdrażaniu zmian brane są też pod uwagę zmiany w potrzebach usług, z których najczęściej korzystają mieszkańcy poszczególnych samorządów. Potrzeby te resort zdrowia analizował wspólnie z Państwową Kasą Chorych i rządowym Centrum Analiz Strategicznych.

Zdaniem Dulkysa, aby otrzymać środki na inwestycje, samorządy będą musiały odpowiedzieć na prognozowane wyzwania. „Samorządy mogą mieć własne życzenia, ale jeśli mówimy o tych funduszach i chęci ubiegania się o te pieniądze, to trzeba reagować na zmieniające się wyzwania i prognozy” – powiedział minister.

Według niego, resort zdrowia przygotował dla samorządów „plany modernizacji na 10 lat do przodu”.

„Zrobiono prognozę, jak ten plan powinien wyglądać w każdym samorządzie, jaki jest przewidywany zakres usług” – powiedział Dulkys.

Zapotrzebowanie na niektóre świadczenia zdrowotne wzrośnie

Jak podał resort zdrowia, z przeprowadzonej analizy wynika, że wraz ze starzeniem się społeczeństwa będzie rosło zapotrzebowanie na konsultacje ambulatoryjne. Prognozowany jest wzrost z 5,27 mln konsultacji w 2023 roku do 6,1 mln w roku 2030.

Według ministerstwa zdrowia, najbardziej wzrośnie popyt na usługi stacjonarne (o 59 proc.), geriatryczne (o 58 proc.), rehabilitacyjne (o 57 proc.), ratownictwa medycznego (o 52 proc.)

Szacuje się, że w 2030 roku

potrzebnych będzie 2,5 tys. lekarzy rodzinnych, czyli o około 300 więcej niż potrzeba było w 2020 roku – było ich wtedy 2137.

Ponadto podstawowa organizacja służby zdrowia jest zaprojektowana na zasadzie pięciu regionów – wileńskiego, kowieńskiego, kłajpedzkiego, poniewieskiego i szawelskiego.

W celu strukturyzowania usług opieki zdrowotnej litewskie samorządy zostały podzielone na trzy kategorie: A, B i C. Kategoria A obejmuje samorządy z liczbą mieszkańców do 10 tys. osób, B – od 10 do 21 tys. mieszkańców, C – powyżej 21 tys. mieszkańców.

W związku z tym od kategorii samorządu zależy, jakie usługi i na jakich warunkach muszą świadczyć samorządowe zakłady opieki zdrowotnej.

Zdaniem Dulkysa, zmiany dotkną głównie małe i średnie sa-

morządy. „To jest mniej aktualne dla dużych miast, bo w nich już wszystko jest, jest różnorodność usług” – mówił minister zdrowia.

Podkreślił, że celem zmian jest, aby 80 proc. usług byłyby świadczone w tych samorządach, w których pacjenci mieszkają.

Na restrukturyzację ambulatoryjnej opieki zdrowotnej pierwszego kontaktu zaplanowano 48 mln euro, na usługi ambulatoryjne i stacjonarne drugiego kontaktu zaplanowano 96,5 mln euro, na wzmocnienie ratownictwa medycznego i intensywnej terapii – 99 mln euro.

Na utworzenie klastra chorób zakaźnych planuje się przeznaczyć 124 mln euro, na wzmocnienie infrastruktury zdrowia psychicznego – 20 mln euro, na wdrożenie zmian w zakresie świadczenia usług i działalności organizacyjnej – 30,2 mln euro.

Na podst. sam.lrv.lt, BNS

Architekci zajęli się trzema obiektami w rejonie wileńskim

Już w czerwcu dowiemy się, jakie pomysły architektoniczne zostaną wdrożone w Geograficznym Centrum Europy, na plaży w Suderwie i w parku w Skojdziszkach.

Samorząd Rejonu Wileńskiego zgłosił trzy obiekty w konkursie architektonicznym „Inteligentne miasto 9” (lit. „Įšmanusis miestas 9”): Geograficzne Centrum Europy, plaża w Suderwie i park w Skojdziszkach. Samorząd poszukuje oryginalnego pomysłu architektonicznego, jak stworzyć w tych miejscach atrakcyjne społecznie, funkcjonalnie wygodne obszary rekreacyjne, które byłyby docenione przez mieszkańców nie tylko okolic, ale i całego kraju.

W siedzibie Litewskiego Związku Architektów w Wilnie odbyły się w ub. tygodniu warsz-

taty twórcze w ramach konkursu „Inteligentne miasto 9”. Uczestniczyły w nich również przedstawiciele Samorządu Rejonu Wileńskiego: Czesława Lisowska, kierownik Wydziału Architektury i Planowania Przestrzennego (główny architekt), Andželika Komarowska, kierownik Wydziału Zarządzania Krajobrazem, Anna Matwiejko, zastępca kierownika Wydziału Inwestycji, Grażyna Gołubowska, gł. specjalistka Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki.

Podczas kreatywnych warsztatów uczestniczący w projekcie przedstawiciele samorządów, partnerzy i architekci omawiali aktualne kwestie, dzielili się doświadczeniami i radami, tworząc nowe wizje miast na Litwie.

Przedstawiciele samorządów przybliżyli uczestnikom warsz-

tatów specyfikę terenów zgłoszonych do projektu, odpowiedzieli na ich pytania oraz wyrazili swoje oczekiwania. Partnerzy przedstawili reprezentowane przez siebie produkty, usługi i innowacyjne rozwiązania oraz możliwości ich integracji w projekcie.

Podczas spotkania zaprezentowano również pomysły na obiekty w rejonie wileńskim. Wszystkie 3 proponowane obiekty spotkały się z dużym zainteresowaniem. Potencjał Geograficznego Centrum Europy, charakteryzującego się wyjątkowym położeniem i historią, dostrzegły zespoły architektów z firm „Architektūros linija” i „Aarchitects”. Pomysły na projekt przebudowy plaży w Suderwie są przygotowywane przez zespół architektów z „Archigonas”, a oryginalne pomysły na park w

Skojdziszkach oferują dwa zespoły studentów architektury.

Powołana komisja zdecyduje, które pomysły zespołów architektów zostaną zrealizowane w rejonie wileńskim.

„Bardzo się cieszymy, że obiekty rejonu wileńskiego zwróciły uwagę architektów, którzy przedstawili świetne pomysły na odnowę tych obiektów, aby stały się one bardziej atrakcyjne zarówno dla mieszkańców, jak i gości naszego rejonu. Wygenerowaliśmy pomysły, rozważyliśmy wiele różnych scenariuszy dla tych obiektów, a powołana komisja zdecyduje na początku czerwca, które pomysły zostaną wdrożone” – mówi Anna Matwiejko, zastępca kierownika Wydziału Inwestycji.

***

„Inteligentne miasto” to projekt, który z powodzeniem działa

już dziewiąty rok. Skupia przedstawicieli innowacyjnego biznesu, instytucji rządowych i samorządów, a także najbardziej kreatywne młode talenty architektoniczne i profesjonalistów w celu wspólnego kształtowania wizerunku i przyszłości Litwy oraz tworzenia harmonijnych miast z inteligentnymi budynkami i rozwiązaniami.

Misją projektu jest identyfikacja problematycznych przestrzeni publicznych na terenach samorządów i przyczynienie się do rozwiązywania w nich wrażliwych problemów społecznych oraz promowanie integracji młodych utalentowanych specjalistów na rynku pracy.

Łącznie w projekcie bierze udział 9 samorządów: rejonów onksztyńskiego, tauroskiego, łódzkiego, jurborskiego, możejskiego, małackiego, sołecznickego, wileńskiego i Druskienik.

(S-3375)

W stolicy

Z okazji 700-lecia Wilna – dla uczniów z całej Litwy wyjątkowa możliwość bliższego poznania stolicy

Kierownik Wileńskiej Agencji Rozwoju Turystyki i Biznesu „Go Vilnius” Inga Romanovskienė twierdzi, że zapoznanie młodych gości i mieszkańców stolicy nie tylko z bogatą historią Wilna, ale również z nowoczesnym jej obliczem jest jednym z podstawowych celów jubileuszu 700-lecia miasta.

Finansowanie na zorganizowanie z okazji 700-lecia Wilna wycieczek poznawczych dla uczniów przyznała kancelaria Rządu Republiki Litewskiej. Jak twierdzi kanclerz rządu Giedrė Balčytytė, tego rodzaju projekty przyczyniają się do kształtowania postaw obywatelskich i dumy ze swego państwa i jego stolicy.

Do udziału w projekcie „Wilno w twoim plecaku” zaproszonych zostanie około 300 tys. uczniów klas 1-12. Podczas różnego rodzaju zabaw, zadań i interesujących opowieści przewodników młodzi turyści poznają historię i teraźniejszość Wilna, uczą się pojmować dziedzictwo stolicy, usłyszą wyjątkowe historie słynnych wilanian. Uczniowie zapraszani są do udziału w projekcie „Wilno w moim plecaku” do grudnia 2023 roku.

Organizatorzy projektu zapewniają, że wycieczki będą kształtowały również inne przydatne w życiu cechy uczniów: myślenie krytyczne, rozumienie ekspresji kulturowej, kreatywność, współpracę i komunika-

cję. Uczniowie zachęceni będą do zrozumienia historycznych powiązań z dniem dzisiejszym Wilna, przewodnicy będą zadawali pytania dotyczące rozwoju Wilna i będą zachęcali dzieci do badania środowiska w poszukiwaniu odpowiedzi na pytania. Wplecione w spacer zadania będą obejmowały badanie różnego rodzaju dzieł kultury, generowanie pomysłów i próbę ich zastosowania w obecnym kontekście.

Organizatorzy inicjatywy najmłodszym turystom w Wilnie w zależności od wieku zaoferują 3 różne programy.

Uczniom klas 1-4 zaprezentowany zostanie program „Maszyną czasu przez 700 lat”, w ramach którego można będzie odbyć podróż w czasie od momentu założenia miasta aż do dnia dzisiejszego. Na uczestni-

ków wycieczek czekają kreatywne opowiadania o życiu i działalności wybitnych osób, które mieszkały niegdyś w Wilnie.

Na uczniów klas 5-8 czeka wycieczka „700 lat wyjątkowych historii”, podczas której uczniowie się zapoznają z różnymi aspektami historii i dnia dzisiejszego Wilna. Podczas wycieczki przewodnicy opowiedzą o wybitnych osobowościach historycznych i zasłużonych mieszkańcach dzisiejszego Wilna, którzy się przyczynili do rozkwitu miasta, natomiast uczestnicy podzieleni na drużyny będą ze sobą współzawodniczyli w wykonywaniu interesujących zadań.

Z kolei na uczniów klas 9-12 czeka interaktywna gra terenowa „Zbadaj Wilno w sposób twórczy”. Jej uczestnicy będą musieli się zmierzyć z różnego rodzaju zadaniami i wyzwaniem.

Stołeczny samorząd rozda mieszkańcom ponad 5 tys. sadzonek krzewów i drzew

Mieszkańcy, którzy chcieliby zasadzić zieleńce na podwórkach bloków mieszkalnych, mogą je otrzymać nieodpłatnie – stołeczne starostwa rozdadzą 4,5 tys. sadzonek krzewów. W tym roku można też będzie spróbować sadzić drzewa – wilanianom sprezentowanych zostanie 1,3 tys. ich sadzonek.

Wilanianom oferowane będą sadzonki 11 gatunków krzewów (irga błyszcząca, dereń groniasty, aronia czarna, bzowina bez czarna, forsycja pośrednia, hortensja

krzewiasta, jaśminowiec, ligustr, tawuła szara, lilak pospolity, kalina koralowa) i 5 gatunków drzew (dąb szypułkowy, sosna zwyczajna, lipa drobnolistna, brzoza brodawkowata, jarzab pospolity).

Sadzonki krzewów i drzew będą rozdawane w dniach 11-30 kwietnia. Mieszkańcy lub wspólnoty, którzy by chcieli przy swoim domu zasadzić krzewy lub drzewa, powinni się zwrócić do swego starostwa – do 10 kwietnia na adres poczty elektronicznej przesłać wniosek w luźnej formie. Należy

w nim podać liczbę sadzonek i gatunek z podanej listy, zdjęcie miejsca, w którym miałyby zostać zasadzone sadzonki i oznakowane kropkami miejsca sadzenia oraz zgodę 3-5 sąsiadów na zazielenienie otoczenia. We wniosku należy również w kilku zdaniach uargumentować, dlaczego w tym akurat miejscu mieszkańcy chcieliby posadzić rośliny.

Po otrzymaniu wniosku starostwa sprawdzą, czy w proponowanym miejscu można sadzić, czy na terytorium nie ma jakichś sieci inżynierskich, dokonana zostanie ocena granic działek, dopuszczalne odległości od budynków. Po dokonaniu tych czynności starostwa poinformują mieszkańców o terminie i miejscu odebrania sadzonek. Razem z sadzonkami mieszkańcy otrzymają również osłonki na drzewa i krzewy oraz drewniane kijki.

Fot. Saulius Žiūra

13 kwietnia 2023 r. o godz. 10.00
w dużej sali samorządu odbędzie się

POSIEDZENIE RADY SAMORZĄDU REJONU WILEŃSKIEGO

Posiedzenie można obserwować na: <https://youtu.be/M2TWtxjENq4>
Maria Reksć, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego
(S-3374)

Gratulujemy pięknego jubileuszu pracownicze starostwa czarnoborskiego **Grażynie MARCHINKIEWICZ** i życzymy czarujących wiosennych chwil, podniosłego nastroju i szczęścia w życiu osobistym.

Administracja Samorządu
Rejonu Wileńskiego

Winszujemy jubileuszu 50-lecia pracownikowi starostwa zujuńskiego **Vytautasowi LIUBEKASOWI** i życzymy by w sercu ciągle była nadzieja i pragnienie, a duszę ogrzewały miłość i uśmiech bliskich osób.

Administracja Samorządu
Rejonu Wileńskiego

W Wilnie odnowionych zostanie 21 boisk szkolnych

Stołeczny samorząd rozpoczyna procedury zamówień publicznych na odnowę w tym roku infrastruktury sportowej. Zmiany mają dotyczyć aż 21 boisk przy szkołach ogólnokształcących. Ogólna wartość zaplanowanych do odnowy obiektów – 7 mln euro.

W tym roku rozpoczęte zostaną remonty boisk przy gimnazjum im. Wasilija Kaczałowa, gimnazjum im. Aleksandra Puszkina, gimnazjum Radvilų, szkole specjalnej Atgajos, gimnazjum Minties, gimnazjum Šviesos w Grzegorzewie, gimnazjum Žaros, gimnazjum Žvėryno, gimnazjum Santaros, progimnazjum Barboros Radvilaitės, liceum inżynierskim przy Wileńskim Uniwersytecie Technicznym Giedymina, progimnazjum Naujininkų, szkole początkowej Vytės Nemunėlio, gimnazjum Grigiškių, gimnazjum Abraomo Kulviečio, gimnazjum Fabijoniškių, szkole Liepkalnio, szkole Naujamiesčio, gimnazjum Jono Basanavičiaus, progimnazjum Simono Stanevičiaus, progimnazjum Kunigaikščio Gedimino.

W pierwszej kolejności prace zostaną rozpoczęte w szkole specjalnej Atgajos – obecnie realizowane jest zamówienie publiczne.

Osiem szkół posiadających większe boiska – gimnazjum im. Wasilija Kaczałowa, gimnazjum im. Aleksandra Puszkina, gimnazjum Radvilų, szkoła specjalna Atgajos, gimnazjum Minties i gimnazjum Žaros – będą miały odnowione boiska do gry w koszykówkę i piłkę nożną, bieżnie, skocznie i strefy siłowni. Na boiskach przy gimnazjum Žvėryno i gimnazjum Šviesos w Grzegorzewie planowane jest urządzenie kortów tenisowych.

Na mniejszych boiskach szkolnych planowane są miejsca do zajęć sportowych oraz strefy siłowni. Boiska do gry w koszykówkę, siatkówkę i piłkę nożną pojawiają się przy progimnazjum Barboros Radvilaitės, liceum inżynierskim Wileńskiego Uniwersytetu Technicznego Giedymina, szkole sportowej Vytės Nemunėlio, gimnazjum Grigiškių. Strefy siłowni ze sprzętem do trenowania różnych grup mięśni urządzone zostaną na boiskach przy gimnazjum Santaros, gimnazjum Naujininkų, gimnazjum Abraomo Kulviečio, gimnazjum Fabijoniškių i gimnazjum Naujamiesčio.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 6 kwietnia	Piątek 7 kwietnia	Sobota 8 kwietnia	Niedziela 9 kwietnia	Poniedziałek 10 kwietnia	Wtorek 11 kwietnia	Środa 12 kwietnia
13°C	15°C	12°C	14°C	12°C	11°C	9°C
1°C	7°C	8°C	6°C	7°C	4°C	7°C
Księżyc:		IV 06 	IV 13 	IV 20 	IV 28 	
		PEŁNIA	OSTATNIA KWADRA	NÓW	1 KWADRA	

KALENDARZ
CODZIENNY

Czwartek, 6 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.39, zach. – 20.04
Długość dnia – 13 godz. 25 min.
Ady, Celestyny, Izoldy, Katarzyny, Marcelina, Wilhelma

Piątek, 7 kwietnia

Światowy Dzień Zdrowia
Słońce: wsch. – 6.37, zach. – 20.06
Długość dnia – 13 godz. 29 min.
Donata, Hermana, Jana, Krystian, Rufina, Saturnina

Sobota, 8 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.34, zach. – 20.08
Długość dnia – 13 godz. 34 min.
Dionizego, Januarego, Julii, Waltera

6 KWIETNIA

1723 – urodził się Celestyn Czaplak, krypt.: C. C. L. W. K., N. N., łowczy wielki koronny, marszałek Sejmu 1766, poeta (*Zabawy. Quaeramus, seria, ludo*) (zm. 1804).

1773 – urodził się w Opolu Johann Joseph Wilhelm Lux, niemiecki lekarz weterynarii, twórca izopatii, propagator leczenia homeopatycznego zwierząt (zm. 1849).

1943 – ukazała się powieść *Mały Książę* A. de Saint-Exupéry'ego.

7 KWIETNIA

1503 – zmarła Zoe (Zofia) Paleolog, wielka księżna moskiewska (żona Iwana III Srogiego), księżniczka grecka (ur. 1456); matka Heleny Moskiewskiej.

1943 – w Warszawie została utworzona Polska Armia Ludowa (PAL), lewicowa; komendant gen. Henryk Borucki „Czarny”.

8 KWIETNIA

1923 – urodził się w Wilnie Jerzy Passendorfer, reżyser (*Kierunek Berlin, Janosik*) (zm. 2003).

1973 – zmarł Pablo Picasso, hiszpański malarz, pionier kubizmu (*Guernica*) (ur. 1881).

1998 – premiera filmu *Taxi* (reż. G. Pires, pierwszy z serii).

2013 – zmarła baronessa Margaret Hilda Thatcher, brytyjska premier w l. 1979-1990, „Żelazna Dama” (Iron Lady) (ur. 1925).
– został uruchomiony nowy portal internetowy *L24.lt*.

9 KWIETNIA

1973 – zmarł Bonawentura Lenart, grafik, liternik, konserwator, prof., w 1929 założył w Bibliotece Narodowej Pracownię Konserwatorską (ur. 1881); w l.

Niedziela, 9 kwietnia

Wielkanoc

Słońce: wsch. – 6.32, zach. – 20.10
Długość dnia – 13 godz. 38 min.

Dymitra, Huga, Marcelego, Marii

Poniedziałek, 10 kwietnia

Poniedziałek Wielkanocny

Słońce: wsch. – 6.29, zach. – 20.12
Długość dnia – 13 godz. 43 min.

Apoloniusza, Fulberta, Magdaleny, Małgorzaty, Marka, Michala

Wtorek, 11 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.27, zach. – 20.13
Długość dnia – 13 godz. 46 min.

Filipa, Gemmy, Jaromira, Leona

Środa, 12 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.24, zach. – 20.15
Długość dnia – 13 godz. 51 min.

Damiana, Juliusza, Teresy, Zenona

1919-1929 kierownik pracowni literatury przy USB w Wilnie.
2003 – wojska amerykańskie po zajęciu pałacu Saddama Husajna w Bagdadzie ogłosiły oficjalnie przejście władzy w całym Iraku.

10 KWIETNIA

1923 – urodził się w Wilnie Lucjan Sawicki ps. „Znicz”, dziennikarz i pisarz, ufolog i popularyzator wiedzy o zjawiskach z pogranicza nauki i fantazji (*Fenomen zwany życiem*) (zm. 2004).

1943 – Organizacja Specjalnych Akcji Bojowych AK dokonała zamachu bombowego na Dworcu Głównym w Berlinie; zginęło 14 osób, 60 zostało rannych.

1998 – W. Brytania i Irlandia podpisały tzw. Porozumienie Wielkopiątkowe, zmierzające do rozwiązania konfliktu w Irlandii Pn.

11 KWIETNIA

1903 – zmarła Maria Gemma Umberta Galgani, święta, włoska mistyczka, stygmatyczka (ur. 1878); pierwsza święta zmarła i kanonizowana w XX w. (1940).

1923 – urodził się Christopher Longuet-Higgins, brytyjski chemik teoretyk, pionier maszynowej percepcji mowy i muzyki (zm. 2004).

1998 – armia kambodżańska zajęła ostatnią dużą bazę Czerwonych Khmerów w Anlong Veng.

12 KWIETNIA

1823 – urodził się Aleksander Ostrowski, rosyjski pisarz dramatyczny (*Panna bez posagu, Niewinni winowajcy*) (zm. 1886).

1993 – lotnictwo NATO rozpoczęło patrolowanie ogłoszonej przez ONZ strefy zakazu lotów nad Bośnią.

Wl. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Nadczłowiek z morza

Joseph Dituri, profesor University of South Florida, ma nadzieję zrobić coś więcej, niż ustanowić kolejny rekord świata. Zamierza udowodnić swoją hipotezę, że dzięki morzom i oceanom ludzie są w stanie żyć zdrowiej i dłużej.

Dituri planuje zamieszkać pod wodą, gdzie, nurkując, spędzi 100 dni. Naukowiec planuje zbadać, w jaki sposób organizm ludzki reaguje na długotrwałe ekstremalne ciśnienie. „Moja podstawowa hipoteza jest taka, że nastąpi poprawa mojego zdrowia, głównie z uwagi na zwiększone ciśnienie” – przekonuje.

Wprowadzenie leku wydłużającego ludzkie życie jest coraz bliżej – twierdzą naukowcy z amerykańskiej Mayo Clinic. Badacze uważają,

że udało im się zapanować nad tak zwanymi komórkami zombie, które odpowiadają za starzenie się ludzkiego organizmu.

Dituri, który przez 28 lat służył jako nurek w marynarce wojennej, przywołuje badania wskazujące, iż komórki wystawione na zwiększone ciśnienie podwajają się w ciągu kilku dni. Naukowiec sugeruje, że jako „człowiek morza” może stać się w efekcie długowieczny. „Po-dejrzewam, że wyjdę z wody jako nadczłowiek” – żartuje.

55-letni Dituri ma zamieszkać na głębokości prawie 10 m u wybrzeży Key Largo na Florydzie. Dotychczasowy rekord w przebywaniu pod wodą należał do naukowców z Tennessee, którzy w 2014 r. nurkowali przez 73 dni.

Śmiech na zdrowie

Do pokoju wchodzi strasznie pobity hrabia.

– O rany, sir, co się panu stało? – pyta Jan.

– Dostałem w twarz od barona Mariana.

– Od barona Mariana? Przecież to chucherko! Musiał mieć coś w ręku!

– Miał. Łopate.
– A pan, panie hrabio? Nie miał pan nic w ręku?

– Miałem. Lewą pierś barona żony Heleny. Piękna rzecz, nie przeczę, ale do walki zupełnie się nie nadaje.

Dwóch Anglików w średnim wieku gra w golfa. W pewnej chwili obok pola golfowego przechodzi kondukt żałobny. Jeden z grających odkłada kij i zdejmując czapkę.

– Cóż to – dziwi się drugi – przerywa pan grę?

– Proszę mi wybaczyć, ale bądź co bądź byliśmy 25 lat małżeństwem...

– Ktoś włamał się na moje konto.

– A jakie miałeś hasło?

– Data urodzenia węgierskiej królowej, świętej Kingi.

– Czyli?

– 1234 rok.

– Kochanie – szepce kobieta do faceta – kiedy się pobierzemy, w twoim domu zamieszka kobieta świetnie znająca się na kuchni.

– O, nie znałem cię od tej strony...

– Toż ja o swojej matce mówię.

Spowiedź:
– Proszę księdza, moja teściowa to kobieta warta grzechu!

– Synu, pamiętaj o VI przykazaniu. Nie cudzołóż!

– Co też ojciec, ja miałem na myśli V przykazanie. Nie zabijaj!

– Cytryna ze smakiem pomidora, pomidor z nutką serową, ser z sokiem z cytryny...

– Kuchnia molekularna?

– Nic podobnego. To nieumyty nóż w domu jak wyjedzie żona.

Na wyspie jest trzech rozbitków: dwudziestolatek, czterdziestolatek i siedemdziesięcioletek. Na sąsiedniej wyspie była dziewczyna.

Dwudziestolatek rzuca się w fale i krzyczy:

– Płynię do niej!
Na to czterdziestolatek:

– Zbudujemy najpierw tratwę.

A siedemdziesięcioletek:

– Po co, stąd też dobrze widać.

Znajomy napisał że nie da rady jednak dzisiaj wpaść. Idę więc do żony by jej o tym powiedzieć.

– Kochanie...

– Nie teraz, nie widzisz, że sprzątam, bo goście przyjdą!

– A to potem ci powiem...

Blondynka dzwoni do warsztatu samochodowego.

– Coś mi spod auta kapie, takie ciemne, gęste...

Mechanik:
– To olej.

Blondynka:
– OK. Olewam...

Przychodzi syn do informatyka:

– Tato, wróciłem!

– Aha, a gdzie byłeś?

– W wojsku.

Na lekcji języka polskiego.
– Jaki temat przerabialiśmy na ostatniej lekcji gramatyki?

– Zaimki.

– Jasiu, proszę wymienić dwa zaimki.

– ...Kto? Ja?

– Bardzo dobrze.

Kulturalnie?

Power powroty

Pojawiły się informacje o nowym festiwalu muzycznym, na którym mieliby wystąpić Metallica, Guns N' Roses, AC/DC, Tool, Iron Maiden i... Ozzy Osbourne, który dopiero co ogłosił koncertową emeryturę. Zespoły te opublikowały na swoich kanałach w mediach społecznościowych zwiastuny wydarzenia.

W lutym Ozzy poinformował, że odwołuje trasę koncertową, która miała rozpocząć się w maju 2023 roku. „Nigdy nie przypuszczałbym, że moje dni koncertowania zakończą się w ten sposób” – pisał w oświadczeniu.

Niedawno jednak wokalista w swoim programie „Ozzy's Boneyard” poinformował, że z radością wróci do koncertowania, gdy będzie do tego fizycznie zdolny, a jego stan się poprawi. Nadal ma problemy z równowagą i nie może stać bez pomocy przez dłuższy czas na nogach. Ogłaszając koncertową emeryturę Ozzy sugerował, że może znaleźć inny sposób, by koncertować bez męczących podróży. „Moja ekipa próbuje właśnie wykombinować miejsca, w których będę mógł występować bez konieczności podróży z miasta do miasta oraz z kraju do kraju”.

To jednak fani AC/DC mają powody do największej radości. Zespół zagrał swój ostatni występ na żywo 20 września 2016 roku w Wells Fargo Center w Filadelfii, bez Briana Johnsona, miał problemy ze słuchem, którego zastąpił Axl Rose z Guns N' Roses. W 2020 roku AC/DC wydał nowy album „Power Up” z Johnsonem.

Power Trip, ten nowy festiwal, jest opisany jako ewolucja festiwalu Desert Trip z 2016 roku. Zostanie zainicjowany w piątek 6 października i potrwa do niedzieli, 8 października. Odbędzie się w Empire Polo Club, czyli tam, gdzie wiosną co roku organizowana jest Coachella Valley Music and Arts Festival (w tym roku Coachella zajmie dwa weekendy: 14-16 oraz 21-23 kwietnia). Zorganizuje go też ta sama firma – Goldenvoice.

9 771648 531003